

УДК 378.147:811:355,23 (438)

Наталія Миколаївна РИНДЕНКО,
*заступник начальника циклу гуманітарних дисциплін Навчального
центру Державної прикордонної служби України
імені генерал-майора І. Ф. Момота, м. Оршанець*

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ ПРИКОРДОННОЇ ВАРТИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті наголошується, що іншомовна комунікація стає важливим елементом професійної діяльності майбутніх прикордонників країн-членів Європейського Союзу; розглядаються особливості навчання курсантів навчальних закладів Прикордонної варті Республіки Польща іншомовного професійно орієнтованого спілкування.

Ключові слова: *Прикордонна вартя Республіки Польща, іншомовне спілкування, комунікативна підготовка, компетенція.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Основу політики Європейського Союзу (ЄС) у сфері зовнішніх кордонів становить концепція інтегрованого управління кордонами, яка вимагає єдності підходів до організації та здійснення прикордонної діяльності, а тому передбачає необхідність активного міжвідомчого співробітництва на національному і, що особливо важливо, на міжнародному рівні. Основною умовою співробітництва є здатність ефективно спілкуватися, особливо іноземною мовою. Кожна країна-член ЄС та Шенгенська асоційована країна мають свої особливості організації несення служби з охорони кордонів і підготовки кадрів, проте, існує певна сукупність навичок, які повинні бути загальноприйнятими у масштабах ЄС:

прикордонники з різних країн, які мають різні професійні традиції, повинні “говорити однією мовою” як у прямому, так і в переносному значенні [1]. Крім того, специфіка професійної діяльності прикордонника передбачає щоденне спілкування з громадянами різних країн світу. Необхідність використання фахової лексики й термінології іноземною мовою є очевидною.

З огляду на те, що англійська мова продовжує залишатися провідним засобом в обслуговуванні міжнародних відносин, набуваючи статусу “lingua franca” (функціональний тип мови, що використовується для спілкування між носіями різних мов в умовах обмежених соціальних контактів) [2], володіння англомовними вміннями для правоохоронних структур, обов’язком яких є охорона кордонів, дає можливість багатонаціональним силам, що беруть участь у спільних операціях, ефективно спілкуватися між собою, ефективно протистояти транскордонній злочинності й виконувати завдання з перевірки іноземних громадян, що перетинають кордон, а також є інструментом для просування демократичних цінностей і поваги до прав людини [3]. До того ж англійська мова є мовою семінарів, тренінгів, спільних навчань, різноманітних навчальних програм і матеріалів, а також програм обміну.

Необхідність вивчення іноземної мови підтверджується також багатьма нормативними документами ЄС, які регламентують діяльність прикордонників з охорони кордону. У них зазначено, що навички іншомовного спілкування (особливо англійською мовою, яка активно використовується у спільних діях з охорони кордону), вважаються ключовою компетенцією для всіх представників правоохоронних органів, які виконують завдання з охорони кордону [4–7].

Ось чому актуалізувалася проблема уніфікації вимог щодо підготовки персоналу прикордонних структур країн-членів ЄС до професійної іншомовної комунікативної діяльності, результатом якої стало впровадження обов’язкового курсу вивчення англійської мови до Уніфікованої програми підготовки прикордонників країн-членів ЄС (УПП), розробленої Агентством ФРОНТЕКС.

Сьогодні майже всі країни-члени ЄС імплементують у свої системи прикордонної освіти загальноєвропейські стандарти з комунікативної підготовки, викладені в УПП. Польща – одна з таких країн.

На сучасному етапі розвитку в системі професійної освіти прикордонників України простежується орієнтація на країни ЄС, що обумовлено бажанням України мати менше розходжень з цими країнами перед вступом до ЄС. Саме тому значний інтерес зумовлюють потенційні можливості, які має сучасна професійна школа країн-членів ЄС, зокрема Польщі, для побудови ефективної системи підготовки до іншомовної комунікації молодшого персоналу Державної прикордонної служби України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Як показали результати аналізу літературних джерел, проблемі навчання іншомовного спілкування військових фахівців і фахівців правоохоронних органів у зарубіжних країнах присвятили свої публікації А. Балендр, І. Блощинський, О. Малік, К. Мамчур, Д. Таушан та інші. Проте ґрунтовного аналізу підготовки до іншомовного спілкування прикордонників у Польщі, на основі якого можливо було б сформулювати рекомендації щодо модернізації вітчизняної системи підготовки молодших фахівців з охорони кордону, не існує. Ці обставини зумовили мету й новизну цієї статті.

Метою статті є висвітлення особливостей підготовки до іншомовного спілкування фахівців прикордонних служб зарубіжних країн як важливого складника комунікативної освіти на прикладі Прикордонної варту (ПВ) Республіки Польща (РП).

Виклад основного матеріалу дослідження. Вступ Польщі до ЄС зумовив потребу в докорінних змінах польської системи професійної підготовки фахівців ПВ. Тепер цілі і завдання професійної підготовки персоналу прикордонного відомства Польщі повинні відповідати цілям і завданням професійної освіти й підготовки прикордонників країн-членів ЄС. Одним із питань, що потребувало пильної уваги, було удосконалення системи комунікативної підготовки, адже навички іншомовного спілкування є ключовими в розширенні міжнарод-

них зв'язків і співробітництва між прикордонними службами країн-членів ЄС і РП, у проведенні загальноєвропейських заходів різного рівня.

Значний вплив на розвиток підготовки до іншомовної комунікації персоналу ПВ РП здійснили такі міжнародні організації, як Британська Рада (British Council), Спілка французів (Alliance Francaise), Інститут Гете (Goethe Institute), Школа громадського управління. Саме вони розпочали здійснювати підготовку польських прикордонників з англійської, німецької та французької мов з урахуванням потреб служби [8].

Особливий внесок у розвиток системи комунікативної підготовки в навчальних закладах ПВ РП зробила Британська Рада та її проект "Миротворча англійська" (Peacekeeping English). Основними сферами роботи проекту були: встановлення стійких систем професійного розвитку викладачів іноземних мов навчальних закладів ПВ, розробка курсів для спеціалізованих груп навчання, програм/навчальних планів, навчальних матеріалів, тестів і тестових систем для персоналу ПВ РП, створення і розвиток ресурсних центрів самостійного вивчення англійської мови (Self-Access Centre) [3; 9].

Вивчивши і проаналізувавши нормативні документи ЄС з питань професійної підготовки прикордонників, загальноєвропейські стандарти підготовки, викладені в УПП, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, робочі навчальні програми з іноземних мов Головного центру підготовки ПВ РП та опираючись на власні спостереження, ми з'ясували, що вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням є невід'ємною частиною професійної комунікативної підготовки курсантів навчальних закладів ПВ РП. Крім англійської мови, у центрах підготовки ПВ вивчають німецьку, російську і українську. Метою навчання іноземної мови професійного спрямування курсантів прикордонних навчальних закладів Польщі є формування необхідних умінь і навичок практичного володіння професійно орієнтованою іноземною мовою на рівні B1 за загальноєвропейською класифікацією рівнів володіння іноземною мовою у сфері професійної діяльності. Основними завданнями підготовки майбутніх фахівців прикордонно-

го відомства є формування готовності до міжкультурної комунікації у процесі професійної діяльності; формування професійно важливих комунікативних якостей особистості; розвиток усвідомленої потреби до самоосвіти, до самостійного розвитку комунікативних умінь.

Зупинимось на аналізі практичних здобутків Польщі у сфері підготовки майбутніх прикордонників до іншомовної комунікації в умовах Головного центру підготовки ПВ РП. Відповідальність за організацію підготовки з іноземних мов персоналу покладено на Кафедру гуманітарних дисциплін, до складу якої входить Цикл іноземних мов.

Головні завдання Циклу іноземних мов:

навчання англійської, німецької, російської й української мов з урахуванням професійної проблематики і спеціальної лексики;

проведення короткострокових курсів із зазначених іноземних мов з різними категоріями персоналу ПВ;

розробка навчальних посібників і матеріалів для навчання іноземних мов;

підготовка тестів з іноземних мов для вступних іспитів до ПВ;

виконання викладачами циклу ролі перекладачів при обслуговуванні іноземних делегацій;

підтримання тісної співпраці з викладачами іноземних мов різних правоохоронних шкіл [10].

Слід зазначити, що у Розпорядженні Міністра внутрішніх справ з проведення процедури набору кандидатів, бажаючих вступити на службу до ПВ РП, зазначено, що знання іноземної мови є одним із критеріїв, який визначає придатність особи до служби [11]. У цьому ж документі визначено, що кожен абітурієнт зобов'язаний пройти тестування з однієї із мов, що вивчаються у навчальному закладі, під час другого етапу добору. Тестування складається з п'яти завдань, які включають аналіз і розуміння тексту, відповіді на запитання до нього, заповнення пропусків у тексті, запитання з варіантами відповідей щодо знання граматики, ситуації повсякденного вжитку. Тест відповідає базовому рівневі знання мови для отримання атестату зрілості у школі. Таким чином, кандидат для вступу на службу до ПВ повинен мати достатній рівень володіння мовою загального спрямування, щоб

продовжити вивчення професійно орієнтованої лексики і термінології. Приклад тестів з іноземної мови абітурієнт може знайти на офіційному сайті Головного центру підготовки ПВ РП.

Результати опитування викладачів іноземних мов Головного центру підготовки показали, що, на відміну від минулих років, кількість абітурієнтів, які мають низький рівень знань з іноземної мови, сьогодні значно знизилася.

Варто зауважити, що за програмами базового й сержантського курсів підготовки передбачено обов'язкове вивчення іноземних мов. Подальше вивчення мов пропонується тільки програмами спеціалізованих курсів і курсів підвищення кваліфікації.

На сьогодні Головний центр підготовки пропонує такі мовні курси:

1) спеціалізований курс підготовки для службовців і працівників ПВ “Інтенсивний курс вивчення англійської мови” (“Intensywny kurs języka angielskiego”);

2) спеціалізований курс підготовки з англійської мови за професійним спрямуванням для підрозділів морської охорони;

3) дистанційний курс підвищення кваліфікації з іноземної мови “Професійна лексика персоналу Прикордонної варті для спілкування з іноземцями” – англійська, німецька, російська, українська (“Słownictwo branżowe funkcjonariuszy Straży Granicznej w komunikacji z cudzoziemcami”);

4) курс удосконалення мовної компетенції з англійської, німецької та російської мов;

5) курс удосконалення англійської мови для працівників і службовців, які мають справу з діловодством [10].

Крім того, у рамках реалізації міжнародних проектів на базі Головного центру підготовки проводять спеціалізовані тренінги з іноземної мови для персоналу підрозділів охорони кордону. Наприклад, у рамках проекту Європейського фонду повернення організовуються мовні курси грузинської, в'єтнамської та мови урду для офіцерів і службовців ПВ, мовний курс з української мови для здійснення адміністративних процедур з іноземцями [12].

Показовим також є те, що знання іноземної мови є важливим критерієм під час призначення на посаду. Наприклад, службовець, який претендує на офіцерську посаду, під час вступних іспитів до Головного центру підготовки обов'язково повинен пройти тестування з англійської мови. Тестування складається з двох частин: письмової – так званої “тест компетенції” і усної – “тест комунікації” [13]. “Тест компетенції” призначений для встановлення рівня володіння англійською мовою службовця відповідно до загальноєвропейської класифікації. Тест складається із 40 запитань, на які дається 45 хвилин. Найменша кількість правильних відповідей – 11, відповідає рівню володіння мовою А1. Якщо службовець набрав менше 11 правильних відповідей, він припиняє участь у вступній кампанії. Якщо ж кількість набраних правильних відповідей 35 і більше, кандидат допускається до “тесту комунікації”. Мета цього тесту – установити, чи здатний службовець формулювати усні відповіді на завчасно підготовлені запитання, що відповідає рівневі В1. Позитивна оцінка з “тесту комунікації” і не менше 35 правильних відповідей з “тесту компетенції” є підставою для звільнення кандидата від відвідування занять з англійської мови, передбачених програмою підготовки на офіцерських курсах.

У Головному центрі підготовки ПВ РП підготовка курсантів з іноземної мови здійснюється за авторськими програмами підготовки. Головним чинником формування програм навчання професійної іноземної мови є “аналіз потреб” [14]. Зазначені програми розроблено відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик посад службовців ПВ, які потребують використання іноземної мови. Таким чином, добір і побудова змісту іншомовної освіти курсантів зумовлюється фактичними професійними потребами майбутніх прикордонників, зумовленими їхніми професійними завданнями. Підбір матеріалу відповідно до програм підготовки відбувається за участю фахівців, добре обізнаних у тих чи інших питаннях професійної діяльності з охорони кордону. Крім того, з упровадженням УПП до національних систем навчання всі програми підготовки були переглянуті та адаптовані відповідно до загальноєвропейських стандартів підготовки при-

кордонників країн-членів ЄС щодо змісту, цілей, методів навчання й оцінювання.

Прикордонний навчальний заклад Польщі дотримується традиційних підходів в організації підготовки до іншомовного спілкування: курсант зобов'язаний регулярно відвідувати заняття, які відбуваються в групах відповідно до мовного рівня розвитку, що визначається на основі результатів діагностичного тесту, а також виконувати домашні завдання, писати тести тощо.

Групи з вивчення іноземної мови складають не більше 15 чоловік, що значно підвищує ефективність заняття. Крім того, у класах вивчення іноземної мови розміщення курсантів відбувається напівколом або по колу ("круглий стіл"), що сприяє створенню психологічної близькості між членами групи і встановленню контакту між викладачем і курсантами групи. На занятті застосовуються такі форми організації навчальної діяльності курсантів як групова, парна й індивідуальна. Застосування тієї чи іншої форми залежить від етапу заняття і змісту навчального матеріалу. Перевага надається груповій і парній формам організації, оскільки сприяє навчання діалогового характеру.

Ураховуючи те, що підготовка з іноземної мови є важливим складником професійної комунікативної підготовки прикордонників, проблема впровадження сучасних методів викладання професійної іноземної мови для персоналу ПВ є надзвичайно актуальною. Як свідчать результати аналізу, для успішної реалізації поставлених цілей навчання іноземної мови курсантів Головного центру підготовки ПВ РП викладачі використовують комбінацію методів залежно від рівня навченості курсантів, теми, що вивчається, етапу вивчення навчального матеріалу, типу заняття. Загалом викладачі циклу використовують методи, що найкраще реалізують принцип професійної спрямованості, особистісно орієнтоване навчання й інтенсифікують його процес (комунікативний та аудіолінгвальний методи, інтерактивні методи, такі як рольові ігри, кейс-методи).

Основними видами оцінювання навчальних досягнень з іноземної мови курсантів центрів підготовки ПВ РП є кваліфікаційний (вхід-

ний), поточний і підсумковий контроль [15]. Для реалізації цих видів контролю викладачі використовують різні форми: співбесіда, вправи, тести і тестові завдання, контрольні роботи.

З огляду на європейську концепцію “навчання впродовж життя”, значна увага у прикордонному навчальному закладі Польщі приділяється організації самостійної роботи курсантів, під час якої у них формується навчальна компетенція. Збільшення ролі самостійності навчання стало основним чинником розвитку такої інноваційної технології навчання, як автономія. У теперішній час розвиток автономії під час вивчення іноземної мови є найважливішою освітньою метою сучасних програм з іноземних мов [16]. Концепція автономного навчання в Головному центрі підготовки ПВ РП реалізується в умовах ресурсних центрів самостійного вивчення іноземної мови (Self-Access Centres) під керівництвом викладача, самостійного виконання завдань і шляхом дистанційного навчання.

На період проведення дослідження у Головному центрі підготовки ПВ у штаті циклу іноземних мов було 5 викладачів, 3 з яких – викладачі англійської мови (2 військові, 1 цивільний), 1 викладач німецької, 1 викладач української та російської мов.

З метою поліпшення комунікативної підготовки фахівців прикордонного відомства Головний центр підготовки ПВ тісно співпрацює з європейськими інституціями, бере участь у різноманітних проектах ФРОНТЕКС, МОМ, Європейського Фонду Повернення Іммігрантів і Фонду Зовнішніх Кордонів, що сприяють вивченню іноземних мов і вдосконаленню ступеня ознайомлення з іноземною культурою та професійному розвитку викладачів і курсантів. З метою актуалізації методичних і лінгвістичних знань усі викладачі проходили стажування в навчальних закладах Литви, Великобританії, Франції, Німеччини, Словаччини, Угорщини.

Крім того, з метою вивчення й узагальнення досвіду діяльності підрозділів охорони кордону і використання його у процесі навчання курсантів, щороку кожен викладач циклу іноземних мов повинен пройти стажування в міжнародних пунктах пропуску терміном 1–2 тижні (залежно від фінансування).

Отже, за результатами узагальнення особливостей організації підготовки персоналу ПВ РП до іншомовної комунікації можна окреслити її ключові здобутки:

запровадження обов'язкового складання іспиту з іноземної мови під час вступу до навчальних закладів ПВ;

викладання, крім англійської, інших іноземних мов, що полегшує здійснення прикордонного контролю на зовнішніх кордонах ЄС;

модернізація змісту програмного матеріалу з урахуванням професійних потреб фахівців і відповідно до європейських стандартів, викладених в УПП, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;

упровадження мовних курсів підвищення кваліфікації для всіх категорій персоналу ПВ, що забезпечує безперервність навчання;

організація ресурсних центрів (Self-Access Centres) і впровадження дистанційних технологій, що сприяє формуванню здатності до самоосвіти й автономії навчання.

Висновки. Однією із особливостей діяльності прикордонників будь-якої країни світу є те, що вона відбувається у постійному контакті з різними людьми. Від уміння спілкуватися, особливо іноземними мовами, з іноземними колегами і з громадянами інших держав, які перетинають державний кордон, залежить ефективність виконання службових завдань та імідж держави. На сьогодні важливим є пошук нових ефективних педагогічних рішень у сфері професійної комунікативної підготовки, наповнення її новим змістом, запровадження сучасних принципів, форм і методів навчання, з урахуванням досвіду правоохоронних органів європейських країн у всьому різноманітті його здобутків і суперечностей.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку: аналіз програмного матеріалу й імплементація окремих положень програм підготовки прикордонників Польщі у програму базової підготовки молодших фахівців Держприкордонслужби України з англійської мови; розробка рекомендацій щодо навчання іноземних мов українських прикордонників з урахуванням польського досвіду.

Список використаної літератури

1. Frontex Training Principles [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://frontex.europa.eu/training/principles>
2. Wikipedia, the free encyclopedia [Електронний ресурс] / Lingua franca – Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/Lingua_franca
3. Peacekeeping English Project [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.britishcouncil.org/partner/track-record/peacekeeping-english-project>
4. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament: Towards integrated management of the external borders of the Member States of the European Union. Brussels, 7 May 2002, COM(2002) 233 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statewatch.org/semDOC/assets/files/commission/COM-2002-233.pdf>
5. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Establishing a European Law Enforcement Training Scheme. Brussels, 27.3.2013 COM(2013) 172 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/police-cooperation/europol-cepola/docs/law_enforcement_training_scheme_en.pdf
6. Schengen Borders Code [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/l14514_en.htm
7. Updated EU Schengen Catalogue. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.schengen.mira.gov.ro/English/Documente/utile/catutil/Updated%20EU%20Schengen%20Catalogue.pdf>
8. Eastern border management and infrastructure. Standard summary project fiche: project PL9804.02 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/fiche-projet/poland/pl-fm/1998/pl980402.pdf>
9. Edukacja funkcjonariuszy zawodowych Straży granicznej oraz innowacje wynikające z przynależności do EU [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.muzeumsg.pl/>
10. Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cos.strazgraniczna.pl>
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 lutego 2006 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nettax.pl/dzienniki/du/2006/23/poz.175.htm>
12. Zjazd kursu języków orientalnych. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cos.strazgraniczna.pl/index.php?option=com_co

ntent&view=article&id=1577:dziewity-zjazd-kursu-jzykow-orientalnych-&catid=82:wydarzenia&Itemid=55

13. Zarządzenie nr 54 komendanta głównego straży granicznej z dnia 10 września 2010 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.strazgraniczna.pl/wps/wcm/connect/8479dd004d47831599a59d596586e754/\(02\)+zarz%C4%85dzenie+nr+54+indd.pdf?MOD=AJPERES](http://www.strazgraniczna.pl/wps/wcm/connect/8479dd004d47831599a59d596586e754/(02)+zarz%C4%85dzenie+nr+54+indd.pdf?MOD=AJPERES)

14. Gatehouse Kristen. Key Issues in English for Specific Purposes (ESP) Curriculum Development [Електронний ресурс] / Gatehouse Kristen. – Режим доступу: <http://iteslj.org/Articles/GatehouseESP.html>

15. Regulamin Nauki Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej. Załącznik do decyzji Nr 67 Komendanta COS SG z dnia 01.10.2004 r.

16. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. проф. С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент Бец Ю. І.

Стаття надійшла до редакції 9.02.2015.

Рынденко Н. Н. Опыт подготовки персонала Пограничной охраны Республики Польша к профессиональной иноязычной коммуникации

В статье подчеркивается роль иноязычного общения в профессиональной деятельности будущих пограничников стран-членов Европейского Союза, рассматриваются особенности обучения курсантов в учебных заведениях Пограничной охраны Республики Польша иноязычному профессионально-ориентированному общению.

Ключевые слова: *Пограничная охрана Республики Польша, иноязычное общение, коммуникативная подготовка, компетенция.*

Ryndenko N. N. The Border Guard Service of the Republic of Poland experience of the foreign language communication professional training

The paper highlights the role of foreign language communication in the professional activity of the future border guards of the EU Member States and the peculiarities of cadets' training of professionally-oriented

communication in the Border Guard Training Centers of the Republic of Poland.

Every country has its own border security needs and its own training solutions. However, in order to work together to the same standards, border guards from different countries with different professional traditions should be able to “speak the same language”, not just literally but figuratively. That is why, almost all the EU countries implement Common Core Curriculum to their national training systems and the foreign language training is an essential part of this Curriculum. Poland is among these countries.

Currently, the training system of the State Border Guard Service of Ukraine is focused on the European countries, including Poland, just to have fewer differences with them before Ukraine’s accession to the EU. Therefore, we are considerably interested in the European border agency’s best practices of communicative skills training, in order to design an effective foreign language training system for the Ukrainian border guards.

Poland’s accession to the EU has led to the need for radical changes in the Polish border guards’ professional training system. One of the issues that needed attention was the improvement of the foreign language training system as key aspect of the expansion of international relations and cooperation between border services of the Member States and the Republic of Poland.

After reviewing and analyzing the EU common training standards for border guards set out in the Common Core Curriculum, Common European Framework of Reference for Languages, foreign languages training programs of the Border Guard Training Centers of the Republic of Poland, we have found that foreign language training is an integral part of professional communicative skills training system. The key achievements of the Polish Border Guard Service in the field of foreign language training are the following: obligatory admission test in a foreign language; in addition to English, polish cadets study the languages of the neighboring countries (German, Russian and Ukrainian); modernization of program materials’ content based on the professional needs of the border guards; introduction of language training courses for all categories of Polish border agency personnel; organization of specialized foreign language training as a part

of international projects; equipment of the resource centers (Self-Access Centres) and the implementation of distance learning courses, which form the ability of self-learning and autonomy.

Thus, the ability of the border guard to communicate, especially using foreign languages, influences the efficiency of service tasks execution and image of the state. Today, it is important to search for new effective training solutions in the field of professional communicative skills training, to implement new content, modern training principles, forms and methods, taking into account European law enforcement best practices.

Keywords: *Border Guard, the Republic of Poland, foreign language communication, communicative skills training, competence.*